

500 mo ki pi itil nan lavi chak jou an angle

Lis « mo ki pi nesès yo » souvan sispann egzakteman kote bagay yo vin difisil : kèk san mo pa sifi pou kenbe yon konvèsasyon, e twa mil se twòp pou aprann pa kè. Senk san se kantite ki kouvri prèske tout yon jou òdinè : ou ka achte manje, eksplike sa ki fè ou mal, pran yon randevou, pale de fanmi ou ak de travay ou.

Men 500 yo, separe an 17 gwoup. Nan chak gwoup, mo yo pa swiv lòd alfabè a, men lòd yo parèt nan lavi reyèl la : alfabè a sèvi pou chèche, se pa pou memorize. Apre chak gwoup, gen yon ti analiz sou kote egzak mo sa yo pi souvan fè moun ki pale kreyòl bite.

Ki jan pou itilize lis la

- **Pa li l yon sèl kou.** Pran yon gwoup alafwa — sa sifi pou plizyè jou. Disèt gwoup, yon sèl pa semèn, sa fè kat mwa e tout lis la fini.
- **Aprann pa pè, pa mo apa.** *drink coffee, go home, catch the bus* pi fasil pou sonje pase *coffee, home, bus* yon sèl, e yo soti nan bouch ou deja ansanm. Fè yon pè konsa ou menm pou chak mo : li ba ou gramè an plis.
- **Teste tèt ou ak fraz.** Yon mo ou rekonèt nan lis la poko aprann : sa ki vini poukont li lè ou bezwen l la, se sa ki aprann vre.
- **Antre ki gen plizyè mo** — *ice cream, thank you, get up, post office* — konte kòm yon sèl inite, paske yo aprann e yo pwononse yo antye.

Pa gen transkripsyon fonetik isit la avèk entansyon : règ lekti angle yo eksplike apa, nan blòk sou lekti depi zewo a, e dis règ pi itil pase senk san transkripsyon.

Sa lis la genyen

Disèt gwoup : ale dirèkteman nan sa ou bezwen an oswa pase yo youn apre lòt :

1. Moun ak fanmi — 28 mo
2. Kò a, sante ak doktè — 26 mo
3. Kay la ak bagay ladan l — 36 mo
4. Manje ak bwason — 40 mo
5. Rad — 18 mo
6. Tan, jou ak woutin — 34 mo
7. Chif — 24 mo
8. Move tan, sezon ak lanati — 22 mo
9. Vil la ak kote yo — 26 mo
10. Transpò ak chemen — 22 mo
11. Travay ak etid — 26 mo
12. Lajan ak achte — 22 mo
13. Telefòn, entènèt ak teknoloji — 16 mo
14. Vèb prensipal yo — 60 mo
15. Adjektif — 38 mo
16. Ti mo ki lye fraz yo : pwonon, kesyon, prepozisyon — 46 mo
17. Mo politès ak ti fraz — 16 mo

1. Moun ak fanmi (28 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
mother	manman

Mo angle	Siyifikasyon
grandfather	granpè

Mo angle	Siyifikasyon
father	papa
parents	paran (manman ak papa)
son	pitit gason
daughter	pitit fi
child	timoun, pitit
children	timoun yo
brother	frè
sister	sè
baby	ti bebe
husband	mari
wife	madanm
family	fanmi
grandmother	grann

Mo angle	Siyifikasyon
aunt	matant
uncle	tonton, monnonk
cousin	kouzen, kouzin
friend	zanmi
man	gason, nonm
woman	fanm
boy	ti gason
girl	ti fi
people	moun
person	moun
neighbour	vwazen
guest	envite
name	non

Fo zanmi : an kreyòl, *paran* vle di manman ak papa, men tou nenpòt manm nan fanmi an (*paran mwen* yo ka vle di tout fanmi m) ; an angle, *parents* se sèlman manman ak papa, e rès fanmi an di *relatives*. *People* se deja yon pliriyèl : ou di *people are waiting*, jamè *people is*. Kreyòl la itilize menm mo *moun* pou yon sèl moun ak pou plizyè (*moun yo*) ; angle gen de fòm : *person* pou yonn, *people* pou plizyè (*two people*, pa ~~two persons~~). Kreyòl la make pliriyèl la ak *yo* (*timoun yo*) ; an angle, *children* se pliriyèl iregilye *child* : pa janm ~~childs~~. Fanmi pa alyans fòm ak - **in-law** : *mother-in-law*, *brother-in-law* (« bèlmè », « bofrè »).

2. Kò a, sante ak doktè (26 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
head	tèt
face	figi
eye	je
ear	zòrèy
nose	nen
mouth	bouch
tooth	dan
hair	cheve
hand	men
arm	bra
leg	janm
foot	pye
finger	dwèt

Mo angle	Siyifikasyon
back	do
stomach	vant
heart	kè
skin	po
body	kò
doctor	doktè
nurse	enfimyè, enfimyèz
medicine	medikaman
pain	doulè
cough	tous
fever	lafyèv
ill	malad
hurt	fè mal, gen doulè

Kreyòl la tou mete posesè a apre non an (*men mwen*, *tèt mwen*) e angle mete l devan : *I wash **my** hands*, *my head hurts*. Pa bliye mo posesif la : pa di ~~I wash hands~~. Yon mo tankou *dan* oswa *pye* pa chanje nan kreyòl pou fè pliriyèl (se yo ki vini : *dan yo*) ; an angle, *tooth* ak *foot* gen pliriyèl iregilye : *teeth*, *feet*. *Hair* pa ka konte : *her hair **is** long*, pa ~~her hairs are long~~. Pou doulè, *fè mal* pa tradui mo pou mo : ou di *My back **hurts***, *I **have a** headache* oswa *I **have a pain** in my back*, jamè ~~My back is hurting me~~. Atansyon tou ak *ill* ak *sick* : yo pa fèt pou menm fraz (*a sick person*, men *I am ill*), e toude mande *be* : *I **am** sick*, pa ~~I sick~~.

3. Kay la ak bagay ladan l (36 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
house	kay (bilding lan)
home	lakay
flat	apatman
room	chanm, pyès
kitchen	kizin
bedroom	chanm dòmi
bathroom	saldeben
living room	salon
door	pòt
window	fenèt
wall	mi
floor	atè, etaj
stairs	eskalye
garden	jaden
key	kle
table	tab
chair	chèz
bed	kabann

Mo angle	Siyifikasyon
sofa	kanape
lamp	lanp
light	limyè
fridge	frijidè
cooker	recho
sink	lavabo
shower	douch
toilet	twalèt
towel	sèvyèt
soap	savon
mirror	miwa
cup	tas
plate	asyèt
glass	vè
spoon	kiyè
fork	fouchèt
knife	kouto
bottle	boutèy

Kreyòl la gen *kay* (bilding lan) ak *lakay* (kote ou rete), sa ki sanble ak *house* ak *home* ; epi tankou an kreyòl (*Mwen prale lakay*), *go home* pa gen prepozisyon : pa janm ~~go to home~~. Men si ou di *ale nan kay la* (yon bilding presi), angle mande prepozisyon an : *go to the house*. Pou di kote ou ye, kreyòl la di *Li lakay* ; angle mande *at home*. Kreyòl la itilize *nan* pou prèske tout kote (*nan kay la*, *nan kizin nan*) ; angle chwazi *in the kitchen*, *at home*. *Flat* se mo britanik, *apartment* se mo ameriken. *Light* vle di limyè e lanp tou : *turn on the light*. Pliriyèl rete ak -s : *three tables*, pa ~~three table~~.

4. Manje ak bwason (40 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
food	manje
water	dlo
bread	pen
milk	lèt
tea	te
coffee	kafe
juice	ji
sugar	sik
salt	sèl
egg	ze
cheese	fwomaj
butter	bè
meat	vyann

Mo angle	Siyifikasyon
vegetable	legim
fruit	fwi
apple	pòm
banana	fig
orange	zoranj
soup	soup
salad	salad
sandwich	sandwich
cake	gato
ice cream	krèm, krèm glase
chocolate	chokola
breakfast	ti dejene, manje maten
lunch	dine, manje midi

Mo angle	Siyifikasyon
chicken	poul
fish	pwason
rice	diri
pasta	pasta, espageti
potato	pòm detè
tomato	tomat
onion	zonyon

Mo angle	Siyifikasyon
dinner	manje aswè
meal	manje, repa
menu	meni
snack	ti goute
bill	nòt (nan restoran)
hungry	grangou
thirsty	swaf

Bread, water, rice, meat, cheese pa ka konte : ou di *some bread, some water, pa a bread*. Kreyòl la di *yon pen* oswa *yon dlo* pou yon moso oswa yon vè, e li pa mete -s sou non yo apre yon chif (*two pen*) ; an angle ou mete pòsyon an ak **of** : *a glass of water, a loaf of bread, a piece of cake*, e ou fè pliriyèl sou non ki ka konte a : *three apples*. *Hungry* ak *thirsty* se pyèj santral gwoup sa a : kreyòl la di san vèb *Mwen grangou, Mwen swaf*, men angle mande **be** : *I am hungry*, pa *I hungry*, pa *I have hunger*. Atansyon ak sans repa yo : *lunch* se manje midi a e *dinner* se manje aswè a, men *dinner* ka vle di tou gwo manje a nan mitan jounen an.

5. Rad (18 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
clothes	rad
shirt	chemiz
T-shirt	mayo, tee-shirt
trousers	pantalon
jeans	jean
dress	wòb
skirt	jip
jacket	jakèt
coat	manto

Mo angle	Siyifikasyon
shoes	soulye
socks	chosèt
hat	chapo
scarf	echap
gloves	gan
belt	sentiwon
size	gwosè, nimewo
pocket	pòch
umbrella	parapli

Clothes, trousers, jeans, shoes, gloves toujou nan pliriyèl an angle : *my trousers are new*, men kreyòl la di *pantalon mwen an nèf*, nan sengilye. *Clothes* mande yon vèb pliriyèl : *clothes are*, jamè *clothes is*. Yo konte yo pa pè : *a pair of shoes*, ; kreyòl la di *de soulye* san -s, men angle ekri *two pairs of shoes*. Kreyòl la gen yon sèl vèb, *mete*, pou *wear* ak pou *put on* (*Li mete yon wòb wouj* se swa li gen l sou li, swa li fèk mete l) ; an angle yo separe : *wear* se yon eta, *put on* se yon aksyon.

6. Tan, jou ak woutin (34 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
time	tan, lè
day	jou
week	semèn
month	mwa
year	ane
hour	inè (60 minit)
minute	minit
second	segonn
today	jodi a

Mo angle	Siyifikasyon
later	pita
early	bonè
late	reta, ta
always	toujou
never	jamè
sometimes	pafwa
often	souvan
usually	anjeneral
again	ankò

Mo angle	Siyifikasyon
tomorrow	demen
yesterday	yè
morning	maten
afternoon	apremidi
evening	aswè
night	nwit
now	kounye a
soon	talè, byento

Mo angle	Siyifikasyon
already	deja
still	toujou
yet	poko, ankò (nan fraz negatif ak kesyon)
weekend	wikenn
holiday	vakans, jou konje
birthday	fèt, anivèsè
clock	revèy
o'clock	inè egzak

Jou nan semèn yo ak mwa yo pran yon lèt majiskil an angle — kreyòl la ekri yo ak lèt miniskil (*lendi, janvyè*) : **Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday ; January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December**. Kreyòl la itilize *nan* pou prèske tout sa (*nan mwa jiyè, nan maten*) ; angle repati prepozisyon yo selon echèl la : **at** pou lè egzak (*at six*), **on** pou jou a (*on Monday*), **in** pou mwa, ane ak pati nan jounen an (*in July, in the morning*). Eksepsyon an aprann pa kè : **at night**. *Toujou* an kreyòl vle di *always* ak *still* tou (*Li toujou nan kabann* = li poko leve) ; an angle yo se de mo diferan : *always* ak *still*, *He is always in bed* pa vle di sa. Epi « tan » kouvri plizyè mo angle : *time* (*What **time** is it?*), *hour* (60 minit) ak *o'clock*.

7. Chif (24 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
zero	zewo
one	youn
two	de
three	twà
four	kat
five	senk
six	sis
seven	sèt
eight	uit
nine	nèf
ten	dis
eleven	onz

Mo angle	Siyifikasyon
twelve	douze
twenty	ven
thirty	trant
fifty	senkant
hundred	san
thousand	mil
million	milyon
number	nimewo, chif
first	premye
last	dènye
half	mwatye
twice	de fwa

Kreyòl la konstwi 70, 80 ak 90 pa adisyon ak multiplikasyon (*swasanndis, katreven, katrevendis*) ; angle regilye : *seventy, eighty, ninety*. Apre yon chif, kreyòl la kite non an san mak (*twà liv, senk timoun*) ; an angle non an pran -s : *three **books**, five **children***. Men pou *hundred, thousand* ak *million* menm, pa gen -s apre yon chif : *two **hundred**, three **thousand*** (e pa gen prepozisyon : *a million people, pa a million of people*). Òdinal yo (*first, second, third...*) sèvi tout tan, sitou pou dat : *May **the** first*.

8. Move tan, sezon ak lanati (22 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
weather	tan
sun	solèy
rain	lapli

Mo angle	Siyifikasyon
autumn	otòn
winter	ivè
tree	pyebwa

Mo angle	Siyifikasyon
snow	nèj
wind	van
cloud	nyaj
sky	syèl
ice	glas
storm	loraj, tanpèt
spring	prentan
summer	ete

Mo angle	Siyifikasyon
flower	flè
river	rivyè
sea	lanmè
mountain	mòn
forest	forè
animal	bèt
dog	chen
cat	chat

Kreyòl la dekri tan an ak *fè* (*Li fè cho, Li fè frèt*) oswa san sijè (*Gen lapli, Gen van*) ; angle mande **be** ak pwonon enpèsone *it* : **It's** cold, **it's** raining. Si ou tradui mo pou mo ou jwenn erè tankou *It makes cold* oswa *is raining*. Mo *tan* an kreyòl kouvri de mo angle : *weather* (*What's the **weather** like?*) ak *time* (*I don't have **time***). Sezon yo pran *in* : *in summer, in winter*. An angle ameriken, *autumn* di prèske toujou *fall*.

9. Vil la ak kote yo (26 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
place	kote, plas
city	vil (gwo)
town	ti vil, bouk
village	ti bouk
street	lari
road	wout
shop	boutik
supermarket	supèmache
market	mache
restaurant	restoran
café	kafe
hotel	otèl
hospital	lopital

Mo angle	Siyifikasyon
pharmacy	famasi
bank	bank
post office	biwo lapòs
park	pak
museum	mize
cinema	sinema
library	bibliyotèk
church	legliz
centre	sant
address	adrès
map	kat, plan
corner	kwen
building	bilding

Library se yon fo zanmi pou moun ki konnen *libreri* : an kreyòl, *libreri* se kote ou achte liv, pandan *library* se *bibliyotèk* la, kote ou prete liv ; yon libreri an angle se *bookshop* oswa *bookstore*. Vil an kreyòl kouvri *city* (gwo) ak *town* (ti). Prepozisyon kote yo : kreyòl la itilize *nan* pou prèske tout (*nan boutik la, nan pak la*), men angle separe : *at* montre yon pwen (*at the shop*), *in* di andedan (*in the park*), epi kwen lari a pran *on* : *on the corner*. Mo *centre* ekri *center* an angle ameriken.

10. Transpò ak chemen (22 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
car	machin
bus	bis
train	tren
plane	avyon
taxi	taksi
bike	bisiklèt

Mo angle	Siyifikasyon
suitcase	valiz
seat	plas, chèz
driver	chofè
trip	vwayaj (kout), ale-retou
way	chemen, fason
left	gòch

Mo angle	Siyifikasyon
metro	mètro
ticket	tikè, biyè
station	estasyon
airport	ayewopò
passport	paspò

Mo angle	Siyifikasyon
right	dwat ; kòrèk
straight	tou dwat
stop	arè
platform	platfòm
flight	vòl

Mwayen transpò a pran **by** e pa gen atik : *by bus, by car, by train*. Kreyòl la di *pran bis la, ale ak machin nan, nan bis la* ; sa ki ka fè ou di ~~by the bus~~. « A pye » se yon eksepsyon : **on** foot, epi « sou bisiklèt » di *by bike* oswa *on a bike*. Kreyòl la gen yon sèl mo, *vwayaj*, pou *trip, journey* ak *travel* ; angle separe yo : *trip* se yon vwayaj kout, *journey* se wout la, e *travel* pa itilize kòm non ki ka konte (« yon vwayaj » = *a trip*, pa ~~a travel~~). Direksyon yo : *turn left, turn right, go straight on*. *Station* se estasyon otobis oswa tren, e *ticket* se tikè a.

11. Travay ak etid (26 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
work	travay (aktivite a)
job	travay, djòb, pòs
office	biwo
boss	patwon, bòs
colleague	kolèg
meeting	reyinyon
company	konpayi, antrepriz
teacher	pwofesè, mèt, metrès
student	elèv, etidyan
school	lekòl
university	inivèsite
class	klas, kou
lesson	leson

Mo angle	Siyifikasyon
homework	devwa
exam	egzamen
book	liv
pen	plim, stilo
pencil	kreyon
paper	papye
notebook	kaye
question	kesyon
answer	repons
word	mo
language	lang
English	angle
salary	salè

Kreyòl la di *travay* pou *work* ak pou *job* : fò ou aprann fwontyè a. *Work* se aktivite a, e li pa ka konte (*I'm **at work***, san atik) ; *job* se pòs la, e li ka konte (*a new job*). Fo zanmi : *lecture* se yon konferans oswa yon kou nan inivèsite, se pa *lekti (reading)*. Kreyòl la di *pwofesè* pou nenpòt moun ki anseye ; an angle, pwofesè lekòl se *teacher*, e *professor* rezève pou inivèsite. Pou *fè devwa*, kreyòl la itilize *fè*, men angle di **do** homework (pa ~~make homework~~) ; se menm pyèj la ak *fè yon erè* → *make a mistake*.

12. Lajan ak achte (22 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
money	lajan
price	pri
cash	kach
card	kat
change	monnen
receipt	resi
discount	rabè
sale	vant, solde

Mo angle	Siyifikasyon
cheap	bon mache
expensive	chè
free	gratis
queue	liy, ke
shopping	makèt
wallet	bous, pòtfèy
coin	pyès monnen
note	biyè (lajan)

Mo angle	Siyifikasyon
customer	kliyan
bag	sak
box	bwat

Mo angle	Siyifikasyon
order	kòmand ; kòmande
basket	panye
delivery	livrezon

« Peye ak kat » di **pay by card** ; men « peye kach » di **pay in cash** oswa *pay cash*. *Money* pa ka konte : kreyòl la di *anpil lajan* ; angle mande *much money* oswa *a lot of money*, jamè ~~many money~~ ni ~~moneys~~. Se menm pyè ak *anpil* : an kreyòl li vle di *much* ak *many*, men angle chwazi (*much* + pa ka konte, *many* + ka konte). Fo zanmi : *sale* vle di vant ak solde, se pa *sal* (*dirty*) ; *note* se yon biyè bank (an ameriken : *bill*) ; *change* se monnen yo remèt ou ; *queue* se liy lan (« fè ke » = *to queue* oswa *to stand in line*). *Shopping* se yon non ki pa ka konte : *I love shopping*, *go shopping* — pa ~~go to shopping~~.

13. Telefòn, entènèt ak teknoloji (16 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
phone	telefòn
computer	òdinatè
laptop	laptòp
internet	entènèt
email	imèl
message	mesaj
password	modpas
app	aplikasyon

Mo angle	Siyifikasyon
screen	ekran
camera	kamera, aparèy foto
photo	foto
TV	televizyon, tele
website	sitwèb
file	dosye
charger	chajè
online	anliy

« Rele yon moun » pa gen prepozisyon an kreyòl, ni an angle : *I'll **call you** tomorrow*, pa ~~call to you~~. *Message* pran yon konplemen : *send **me a message***. Sou entènèt ak sou telefòn di *on* : *on the internet*, *on my phone*. *Imèl* se *email* (oswa *mail* an britanik) ; pou telefòn pòtab la, angle di *mobile* (britanik) oswa *cell phone* (ameriken).

14. Vèb prensipal yo (60 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
be	se, ye
have	gen, genyen
do	fè
go	ale
come	vini
get	jwenn, resevwa
make	fè, fabrike
take	pran
give	bay
want	vle
need	bezwen
like	renmen (yon ti jan)
love	renmen anpil
know	konnen
think	panse
say	di

Mo angle	Siyifikasyon
wake up	reveye
get up	leve
wash	lave
understand	konprann
study	etidye
learn	aprann
teach	anseye
play	jwe
run	kouri
walk	mache
sit	chita
stand	kanpe
open	louvri
close	fèmen
start	kòmanse
finish	fini

Mo angle	Siyifikasyon
tell	di, rakonte
ask	mande
see	wè
look	gade
watch	gade (ak atansyon)
hear	tande
listen	koute
speak	pale (yon lang)
talk	pale, koze
read	li
write	ekri
eat	manje
drink	bwè
sleep	dòmi

Mo angle	Siyifikasyon
help	ede
wait	tann
meet	rankontre
live	rete, viv
stay	rete
leave	ale, kite
arrive	rive
buy	achte
sell	vann
pay	peye
cook	kwit manje
call	rele
drive	kondwi
use	itilize, sèvi ak

Kreyòl la gen yon sèl vèb fè pou *do* ak *make*, yon sèl *gade* pou *look* ak *watch*, yon sèl *di* pou *say* ak *tell*, yon sèl *rete* pou *live* ak *stay*, yon sèl *renmen* pou *like* ak *love*, ak yon sèl *konnen* pou *know* : angle separe yo (*I **made** a mistake*, men *I **do** my homework* ; *I **watch** television* ; *I **live** in Cap-Haïtien*). Pou eta yo, kreyòl la pa itilize vèb ditou (*Mwen grangou*, *Mwen cho*) oswa li itilize *gen* pou laj (*Mwen gen vennan*) ; angle di **be** : *I am hungry*, *I am twenty*, *I am cold*. Swasant vèb gwoup sa a kouvri prèske tout pawòl chak jou. Kreyòl la pa chanje vèb la pou pase a (*Mwen manje*, *Mwen te manje*), men angle chanje fòm lan, e pifò nan yo iregilye : *go* → **went**, *have* → **had**, *see* → **saw**, *take* → **took**, *buy* → **bought**, *make* → **made**, *give* → **gave**. *Wake up* ak *get up* se vèb ak patikil : kreyòl la gen yon sèl mo (*reveye*, *leve*), angle mande de. Pi bon se aprann vèb la ak patikil li ak prepozisyon li depi nan kòmansman : *listen **to** music*, *wait **for** me*, *look **at** this*, *ask **for** help* — an kreyòl, *koute*, *tann*, *gade* ak *mande* pa mande prepozisyon. Fo zanmi : *attend* vle di patisipe nan yon reyinyon oswa yon kou, se pa *atann* (*wait*).

15. Adjektif (38 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
good	bon
bad	move
big	gwo, gran
small	piti
new	nouvo
old	vye ; granmoun
young	jèn
long	long
short	kout
high	wo
low	ba
hot	cho
cold	frèt
warm	tyèd
happy	kontan

Mo angle	Siyifikasyon
beautiful	bèl
easy	fasil
difficult	difisil
fast	rapid
slow	dousman
strong	fò
weak	fèb
clean	pwòp
dirty	sal
full	plen
empty	vid
far	lwen
wrong	fo, mal
same	menm
different	diferan

Mo angle	Siyifikasyon
sad	tris
angry	fache
tired	fatige
nice	janti, bèl

Mo angle	Siyifikasyon
important	enpòtan
ready	pare
busy	okipe
funny	komik

An kreyòl, adjektif la vini apre non an e li pa chanje (*kay wouj, kay yo wouj*) ; an angle li toujou vini avan e li pa janm chanje : *a big house, big houses*. Kout yo konpare ak **-er/-est** (*older, the oldest*) ; long yo ak *more/most* (*more important*), men kreyòl la di *pi ... pase* pou tout (*pi gwo pase*), sa ki fè di ~~more big~~ olye de *bigger*. Yon adjektif pa bezwen vèb nan kreyòl (*Li gran, Mwen kontan*) ; an angle ou toujou mande *be* : *she is tall, I am happy*. Laj la di ak *be* e pa ak *gen* : *she is three* oswa *she's three years old*. Fo zanmi : *sympathetic* pa vle di *senpatik* (nan sans « ki fè plezi ») ; li vle di « ki konprann pèsoun ak pitye », pou « senpatik » ou di *nice* oswa *friendly*.

16. Ti mo ki lye fraz yo : pwonon, kesyon, prepozisyon (46 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
I	mwen, m
you	ou, nou
he	li
she	li
it	li (pou bagay)
we	nou
they	yo
my	mwen (kay mwen)
your	ou (kay ou)
his	li (kay li, gason)
her	li (kay li, fanm)
their	yo (kay yo)
this	sa a, sa
that	sa
these	sa yo (tou pre)
those	sa yo (lwen)
what	kisa, ki
where	ki kote
when	ki lè
who	kiyès
why	poukisa
how	ki jan
which	ki

Mo angle	Siyifikasyon
in	nan
on	sou
at	nan, a
to	nan, pou
from	de, soti
with	ak
for	pou
of	de
about	sou, apeprè
under	anba
between	ant
and	ak, epi
but	men
or	oswa
because	paske
if	si
so	donk
some	kèk
any	nenpòt
all	tout
many	anpil
very	anpil, trè
not	pa

Kreyòl la gen yon sèl pwonon, *li*, pou *he, she* ak *it* e yon sèl, *yo*, pou *they* ak *them* : angle fè distenksyon (*my sister is a nurse. She works here*) e li gen *it* pou bagay yo. *Li* vini devan vèb la, men posesif la vini apre non an (*kay mwen, kay li*) ; an angle ou mete l devan : **my** house, **his** house, ~~house my~~. Anpil an kreyòl vle di *much, many, very* ak *a lot* : an angle ou chwazi youn (*many* + ka konte, *much* + pa ka konte, *very* + adjektif). *It* se tou sijè enpèsònèl la : **It** is cold, **it** rains, pandan kreyòl la ka kite sijè a (*Gen lapli, Fè cho*). *You* kouvri ou (yon moun) ak *nou* (plizyè) tou. Nan kesyon an, lòd la chanje ak *do* : *Where do you live?* (kreyòl la pa chanje lòd la : *Kote ou rete ?*). *Pa* kreyòl

la ale devan vèb la, men *not* angle a ale apre òksilyè a. *For* vle di « pou » men tou « depi » ak yon dire (*for three years*).

17. Mo politès ak ti fraz (16 mo)

Mo angle	Siyifikasyon
hello	bonjou
hi	alo, sak pase
goodbye	orevwa
please	tanpri
thank you	mèsi
sorry	dezole
excuse me	eskize m
yes	wi

Mo angle	Siyifikasyon
no	non
OK	dakò
welcome	byenvini
congratulations	felisitasyon
good luck	bon chans
of course	natièlman, byen sèten
maybe	petèt
see you	n a wè

An kreyòl, *eskize m* sèvi pou entewonp yon moun e pou mande padon apre ; angle separe *excuse me* (avan) ak *sorry* (apre) ; pou mande yon moun repete, ou di **Sorry?** oswa **Pardon?**. *Please* ale prèske toujou nan fen demann nan : *Two tickets, please*, pandan *tanpri* ka deplase pi lib. Kreyòl la gen de salitasyon, *bonjou* (maten) ak *bonswa* (apre midi), men angle gen twa : *good morning, good afternoon, good evening*. « Mwen kontan fè konèsans ou » di *Nice to meet you*.

Ki jan pou aprann 500 mo san abandone

Senk san mo sanble yon mòn tout tan ou konte yo youn pa youn. Konte gwoup, se pa mo : gen disèt, e chak kouvri yon moso ou rekonèt nan jounen an. Gwoup « Manje ak bwason » se yon vizit nan supèmache ak yon kòmand nan yon kafe ; « Kò a, sante ak doktè » se yon vizit nan doktè depi kòmansman jiska lafen.

Lòd sa a mache :

1. Pran yon gwoup epi bare sa ou deja konnen. Anjeneral gen yon tyè ki rete, e mòn lan vin fè yon tyè nan sa li te ye a.
2. Ak sa ki rete a, fè senk fraz sou jounen jodi a. Pa egzanp liv : fraz pa ou.
3. Demen, tounen epi di menm senk fraz yo san gade. Sa ou pa sonje se vrè lis ou pou semèn sa a.

Aprè sa, pi bon se kontinye pa tèm : premye 100 mo sou fanmi ak kay apwofondi lavi chak jou, chif, lè ak pri se endispansab pou yon vwayaj, e manje ak restoran mennen ou jiska kòmande nan yon tab san ezitasyon.

Vèsyon sou entènèt lis sa a, ak tèl la : english.guru/ht/500-everyday-words/